

Metsästyskokeet Norjassa

Pääsyaatimuksena Norjalaisiin metsästyskokeisiin on läpäisty karsintakoe/testi, kvalifiseringsprøve. Karsintakokeeseen voi osallistua aikasintaan 9 kk iässä. Alokasluokkaan voi osallistua myös, jos on läpäissyt muun maan taipumuskokeen tai saanut vähintään ALO3 tuloksen Tanskan WT-kokeessa.

Karsintakokeessa tuomari ensin tervehtii ja testaa koiran luoksepäästävyden. Koira ei saa olla aggressiivinen tai pelätä tuomaria. Tämän jälkeen koirakko kävelee hihnassa seuraten 25m, kääntyy vasempaan ja kävelee toiset 25m. Tämän jälkeen poistetaan hihna ja kävellään 25m seuraten, käännetään oikeaan ja kävellään seuraten 25m. Tämän jälkeen koira käsketään istumaan ja kävellään 50 m päähän ja koira kutsutaan luokse, kun tuomari antaa luvan. Koiran pitää juosta suoraan ohjaajan luo, mutta sen ei tarvitse tulla sivulle. Seuraavaksi tuomari heittää damin, mikä noudetaan tuomarin luvalla. Koiran pitää palauttaa dami ohjaajalle, mutta sitä ei tarvitse palauttaa käteen. Jos koira kuitenkin pudottaa damin maahan, ohjaajan pitää pystyä noukkimaan se maasta liikuttamatta jalkojaan. Sen jälkeen koira kytketään ja tuomari ampuu yhden laukauksen n. 50m päästä. Koiran ei saa pelätä laukausta.

Koeluokat

Alokasluokka - beginners class (BK) suoritetaan dameilla, yksi koira kerrallaan. Luokassa käytettävät damit on painoltaan 0,2 – 1,5 kg. Maastot alokasluokassa ovat helppoja, ne voivat olla suota, kuivaa maata, ruohikkoa, kivikkoa ja/tai avointa metsää. Vesistöt ovat yleensä pieniä järviä, mutta välillä koe voi olla myös vuonon rannalla. Tehtävien aikana koira on aina näkyvässä. Kokeeseen kuuluu vähintään kaksi noutoa vedestä ja vähintään neljä laukausta. Kokeessa on yleensä kaksi lyhyttä markkeerausta maalle, kaksi veteen sekä haku. Hakualueen kokoa ei ole määriteltä säännöissä, mutta alue on pieni. Haussa on yleensä 5-7 damia, mutta kaikkia ei tarvitse noutaa. Tuomari haluaa nähdä, kuinka koira tekee hakua, sen halua löytää ja damien ylösottoja. Kokeessa on aiemmin ollut myös lyhyt ja helppo ohjaus, mutta nykyään tuomarit ovat siitä luopuneet.

Avoinluokka - Openclass (AK) on kylmän riistan koe, tehtävät suoritetaan yksin tai kaksi koira kerrallaan. Luokassa käytetään korkealaatuista ”ruokariistaa”, variksia ja lokkeja ei käytetä. Tehtävät ovat monipuolisia ja sisältävät useita siirtymisiä seuraten. Koiran tulee myös sietää toisen koiran samanaikaista työskentelyä. Luokassa on paljon laukauksia, myös häiriölaukauksia ja putoavaa riistaa, mitä koira ei saa heti noutaa. Yleensä kokeessa on kaksi vesimarkkeerausta, 4-5 markkeerausta maalle, ohjaus maalle ja veteen, sekä haku.

Voittajaluokka - Elite class (EK) suoritetaan dameilla, mitkä on painoltaan 2,5 kg. Kokeen suorittaa aina kaksi koira yhtä aikaa ja niiden pitää pystyä työskentelemään samalla alueella. Kokeessa tapahtuu paljon samaan aikaan, useita laukauksia, häiriöriistoja, paljon siirtymisiä seuraten, paljon vaihtelua maastoissa ja tilanteissa.

Lisäksi on A-koe eli lämpimän riistan koe.

Yhdellä alokasluokan ensimmäisellä palkinnolla siirrytään avoimeen luokkaan. Avoimesta luokasta tarvitaan kaksi ensimmäistä palkintoa, jotta voi siirtyä voittajaluokkaan. Valioitumiseen tarvitaan kolme ensimmäistä palkintoa voittajaluokasta, sekä lämpimänriistan koe.

Tollerit metsästyskokeissa

Vuositasolla noin 10 tollerit osallistuu Norjassa metsästyskokeisiin, suurin osa alokasluokassa. Neljä tollerit on saanut oikeuden osallistua voittajaluokkaan, näistä kaksi on siirtynyt jo eläkkeelle. Useimmat tollerit starttaavat alokasluokassa useita kertoja ennen kuin saavat ensimmäisen palkinnon. Yleensä alokasluokasta ykköstuloksen saaneita tollereita ei nähdä enää avoimessa luokassa. Avoimessa luokassa tulokset ovat melko huonoja. Elisabeth uskoo, että useimmiten se johtuu siitä, että koirat eivät ole tehtävien tasalla eli ei ole harjoiteltu tarpeeksi, eikä oikeita asioita. Yleensä tollereiden ongelmat metsästyskokeissa liittyvät ääntelyyn, hallintaongelmiin ja riistankäsittelyyn.

Tollereita nähdään myös WT-kokeissa, lähinnä alokasluokassa. Muutama tollerit on avoimessa luokassa ja yksi voittajaluokassa.

Norjassa ei ole vielä omaa virallista tollauskoetta, mutta asian eteen työskennellään ja virallinen koe voi olla todellisuutta parin vuoden päästä. Norjassa onkin suosittua osallistua Ruotsin tollauskokeisiin, sekä muutamia koekäyntejä on myös Tanskassa. Noin 15 koiraa käy ulkomailla tollauskokeissa.

Kati Salonen on haastatellut juttuun Elisabeth Løhrea, Norjasta.

Editointi: Kati Salonen ja Niina Roivainen